

prekani, z imenom „Katoliško kmečko društvo“. Več dni po zborovanju se je še slišalo govorjenje: „Pijača bila je boljša kakor vso čekanje, kedaj pa še bo kaj zastonj, pa še bodemo šli.“

Kmetje! dobra reč in dobro zborovanje ne potrebuje mite in brezplačnih pijač in jedil. Ti „Štajerc“ pa nič ne plača pijače, če kje zboruješ, si pač siromak, kakor smo mi kmetje. K zborovanju jih pride tako zmiraj v velikem številu, istih pa, ki bi prišli samo jest in rogovilit, ne potrebujemo. Stvar je tako važna in se more brez sile in mite resno in pametno postopati.

Vojna v Južni Afriki.

Iz Haaga poročajo, da se z vladne in tudi z druge strani vpliva na Krügerja, naj sklene mir. Tudi angleška vlada baje deluje na to, da bi Krüger odnehal, toda Krüger odklanja vse ter se ne da omajati. Med angleškimi liberalci, kateri so bili vedno za mir z Buri, pa je nastal razkol. Dočim angleški listi v najživahnejših barvah opisujejo uspehe svojih rojakov in poraze Burov, katerim se po zagotavljanju angleških žurnalistov godi že obupno slabo, kaže lista izgub, da je bilo minole dni 26 večjih in manjših bojev in prask, angleške izgube pa tako velike, kakor bi se bila vršila prav poštena bitka. Iz Bruslja poročajo, da je izjavil dr. Leyds, da nista bila generala French in Buller nikdar burska vjetnika. Iz Cradocka poročajo, da so bili Angleži pri Waterkloofu teheni ter da so izgubili 10 mrtvih in 4 ranjence, 66 pa je bilo vjetnikov. Buri pa so izgubili le enega mrtvega, in enega moža so jim Angleži vjeli.

Buri si znajo vedno preskrbeti novega streljiva, živil in obleke. Angleški listi pišejo o tem plenjenju, da Buri ropajo, kadar pa plenijo Angleži, pa pišejo, da «konfiscirajo!» O Burih se poroča, da je njih zdravstveno stanje izborno, da so vedno dobre volje, da jim ne manjka ne jedi ne pijače in tudi ne obla-

Takih izgledov bi se dalo navesti še vse polno, a vsak priča, kako zlato resnico je povedal „Slovenski Gospodar“ v številki z dne 11. aprila 1901. na strani 6, kjer je pisal: „Ne zaupaj v gmotnih ali denarnih rečeh nikomur, niti svojemu najboljšemu prijatelju ne.“

Praprotovo seme.

(Resnična dogodba iz lanskega leta.)

„Povem ti, bodi previden! Ti ne veš, kako se je v nedeljo pri ‚Figabirtu‘ stari Gašpar priduševal in kako je zagotavljal, da vsacega ubije, katerega bo po noči našel pod oknom svoje Katerce. Veš s starim se ni šaliti. Trde kosti še ima in koder udari, tam se pozna. Vem, da je Katerca lepo, brhko dekle in da te skomina po njej, a pravim ti, bodi previden!“

Tako je svaril Zelnikov Andrejček Dacarjevega Blažeta, ko je ta nameraval na večer h Katerci pod okno.

čila, katera so pa večinoma pobrali Angležem, tako da Buri tudi nosijo zdaj rudečo angleško uniformo. Vsed tega se pripeti nemalokrat, da Angleži ne vedo so-li Buri ali lastni rojaki, na katere jim je streljati.

Te dni se je vršil v Queenhallu javen shod, na katerem sta govorila bivša ministra v Kaplandiji Marriman in Sauer. Predsednik shoda je bil Labourchere in tudi več poslancev je prišlo na shod. Z velikim navdušenjem se je sprejela resolucija, ki obsega južnoafričansko politiko ter zahteva, naj se dovoli Burom popolna neodvisnost.

Razne stvari.

Regulacija Pesnice. Nazuanjam našim cenjenim braleem, da je c. kr. polje deljsko ministerstvo vsled prošnje štajarskega deželnega odbora z dne 30. novembra 1900, regulacijo Pesnice na tretji program 9. sekcije dovolilo. Tega uspeha pa se nimamo zahvaliti poslancem, ampak uplivu nemškega vitežkega reda in štajerskemu deželnemu odboru, kakor tudi vrli kmečki deputaciji ki je lansko leto šla v Gradec Hofrat Plojkovič pa ni naredil nič.

280.000 krov za vinograde od dežele in države bode se letos razdelilo za Spodnje Štajersko, ker je deželni zbor tokrat svoj prispevek zopet za 20000 K povišal. Od tega zneska dobili bodo kmetje 259.500 K meščani 20500 K.

Našim cenjenim naročnikom in sotrudnikom srčna hvala za dopolne dopise. One pa, katerih dopise zaradi prostora sedaj nismo zamogli natisniti, prosimo potrpljenja. Gradiva, posebno iz pripravnih kmečkih rok, nam vedno dovolj dohaja, kar je veselo znamenje prihodnosti in probujenosti kmečkega stanu. Tudi prosimo oproščenja, ako tu in tam kak dopis

„Priti pa morem kmalu do nje,“ pravi Blažen Nikjer ne moreva drugače med štirimi očmi delj čas govoriti in jaz ji morem toliko povedati. Ti povem da morem priti do nje, naj bo že kakor hoče. Ni ne veš Andrejček, kako bi se dalo poskusiti? Katerca me ima rada in mi je tudi dovolila, da pridem lahko k njej, če mislim, da me ne bo nobeden zasačil.“

„Ja, dalo bi se že, pa težko. Ravnokar mi je nekaj v glavo padlo. Morda si že slišal, kako moč ima praprotovo seme, če ga dobiš na kresno bilo večer? Pravijo, da je človek neviden, če ga nosi v škornjih. Pa kje ga dobiti, to — to!“

„Saj res, Andrejček!“ Seveda sem že slišal, lansko zimo so mi stari oče pripovedovali, ko sva na peči treske cepila, da je to resnično. Veš, kje bi se dobiло? Pri Šinterjevi Urši, o kateri tudi pravijo, da zna coprati. Toda meni praprotovega semena ne bo dala, ker je še od zadnjih náme jezna radi tistega ušivega lesu za grabnom.“

„Ti Blažen če veš, da ga ima, kar pojdi k nji, ga bo že dala, če ji pomoliš par grošev v roko, sa-

skrajšamo ali kaj prečrtamo, ker vsaka stvar ima svoje meje. Le tako naprej!

Iz Doberle vasi na Koroškem. „Jaz sem govoril; zdaj imate besedo Vi!“ S temi besedami sklepa g. France Uranšek, kaplan svoj dopis iz naše vesi v „Mirovi“ št. 24. — Seveda imamo besedo zdaj, a imeli smo jo tudi vže prej in jo bodo obdržali tudi v prihodnje, če bode treba in se nam bode poljubilo. Je-li mislite g. France, da bodo morda Vas vpraševali, kendar nam bode treba govoriti. Motite se zelo. Dolgo pa ste rabili g. kaplan, predno ste skrpali svoj dopis, ki nima ne glave ne nog. Hudir ga pa vedi, kako to, da nam niste poslali kar precej popravka po § 19 tisk. zak. vsaj ta prelepi paragraf Vi gospodje ..... ob vsaki priiliki tako radi rabite. Mogočno ste se enkrat razkoračili — vsaj dolgo-pet ste dosti — in naperili pero proti „Štajercu.“ Ni-li res, čudno se Vam zdi, da prinaša „Štajerc“ iz Koroškega tu in sem kake novice in uganjka Vam je, kedo se skriva za črkami „S. J.“ Seveda Vam to ne mora ugajati, zato pa tudi smatrati „Štajerca“ za tak list, ki v svoji zunajnosti ne kaže nobenega napredka. Bežite no. Kdo Vam pa to vejame? Vsaj sami Veste, kako je naš list zadnji čas napredoval in kako je razširjen v naši okolici. Veste pa tudi, da ga naše ljudstvo težje pričakuje, kakor Vašega žegnanega „Mira.“ In baš vsled tega, ker je „Štajerc“ priljubljen in ker probuja nezavedno ljudstvo iz zaslepnosti, zato ste začeli gonjo proti njem. A naj se še toliko s prižnice propoveduje, da bodo vsakdo na veke pogubljen, kdor ga bere, ne pride k cilju, ampak samo reklamo delate za naš list, kajti vsak tem rajše poseže po njem, tem bolj se prepoveduje. Pač res je, „da prepovedan sad najbolje diši.“ Vsa Vaša sveta jeza Vam ne pomaga nič. Svetati začelo se je vendar enkrat tudi v tužnem Kortanu. Tega ste sami izza zadnjih občinskih volitev popolnoma prepričani. Naš kmet jel se je otresati jarma, pod katerim je zdihoval leta in leta. Nismo hoteli sicer odgovarjati Vašim besedam, a ker nam Vi sami svetujete, da naj se damo kje podučiti, kaka razlika je med resnico in neresnico, ter lažjo, bodoemo

še par besed spregovorili. Ali naj pride domari k Vam g. France, da nas o tem podučite? Nikakor ne! Na pravega bi naleteli! Kdo pa je svoj čas tako gorostasno lagal v Miru? Se-li še spominjate podligh ne-resničnih napadov na uradništvo in učiteljstvo? Kdo pa je ovadil in denunciral vrlega g. nadučitelja zaradi onega „golaža“ v šoli? Veste li kdo je hotel z podlo lažjo uničiti njegov ugled? Seveda se taji vse po sloveči ligorijanski morali. Mi prav dobro vemo, kedor je bil tajisti dopisun in tudi Vi g. France ga najbrže poznate. In taki ljudje, ki so sami poduka potrebni, si dovoljujejo drugim kaj svetovati. Pezdir v očesu svojega bližnjega pač vidite, a bruna v svojem ne. Vse kar smo pisali, je gola istina in pri tej tudi ostanemo in se Vaše pretnje „da utegnemo prihodnjič bolj trdo skupaj trčiti“ prav nič ne bojimo. Da za Babičevem nakupom zadruga v Sinči vesi tiči ali je tičala je dognana stvar. Brez vsega vzroka posojilnica ni kupila Babičeve bajte. Jasno tedaj, da dobimo v kratkem prepotrebni konsum. Kaj pa tudi rabi posojilnica tukaj posestva, če ima svoje stališče v Sinči vesi? Mi smo že tukaj z vsem poskrbljeni in posojilnica naj ostane tam, kjer je dosedaj bila in naj ne hodi drugim v zelje. Sicer se je pa ne bojimo prav nič, in ste povsem napačno tolmačili naše besede. Vsaj vsakdo ve, da vse naprave, ki so na klerikalni podlagi ustanovljene, začno enkrat pokati če ne prej, pa slej, a vse pridejo na vrsto. Le poglejte malo na Kranjsko in na Štajersko. Ni ga skoraj dneva da bi ne bilo v „Narodu“ brati: ta in ta konzum je šel rakom žvižgat.“ Gotovo pa tudi še niste pozabili, kar je drž. posl. Gratzhofer trdil o slavnem gosp. zadrudi v Sinči vesi? Če pa ste slučajno pozabili, rade volje Vam določljemo tisto številko „Štajerca“, ki je prinesla skoraj doslovno prestavo tiste interpelacije. Kaj pa velepomenljiva obsodba dr. Žlindre v državnem zboru? Ste le taisto čuli in kako Vam je bilo takrat pri srcu. A ker smo vže pri žlindri, naj omenimo, da bi imel naš dopisnik sicer vse tajiste sposobnosti za dovaženje žlindre, a ker ve, da niste s plačilom posebno natančni, boji se, da

veš, da ti stara gre za par krajcarjev ob polnoči v totenkamro po žebelj od truge.“

„Misliš Andrejček?“ pravi Blaže. Bom pa poskusil. Zdaj pa srečno in pa tiho bodi o tem, kar sva se menila.“

„Tako tiho bom, kakor grob. Náme se lahko zaneséš. Ne povem nobenemu, če mi nebesa obljudbi, — ko ne.“

V tem se Andrejček in Blaže razideta.

In res je gnala sama ljubezen do Katerce Blažeta k Šinterjevi Urši po praprotvo seme. In ni bilo zameriti Blažetu! Kdor je videl in poznal Gašperjevo hčerko, ta je moral priznati, da je Katerca dekle, kakoršne ni na daleč na okoli. V lice rdeča kakor kri in zobe kakor iz repe. Ni torej čudo, da je ta deklica, ki je bila po vrhu še zelo prijazna, vnela v Blažetu ljubezen do nje in da je bil pripravljen za njo dati vse, ako tudi življenje.

Prišedši k Urši, povedal ji je Blaže povod svojega prihoda. Urša ga je po strani gledala in že ga hotela odpraviti, kar vidi, da Blaže vleče iz žepa mošnjiček. To jo je potolažilo. Pa odpustila mu vendarle ni, da ji zadnjič ni pustil pobrati suhljadi za grabnom. Hotela se je maščevati nad njim, ker jo je takrat še ozmerjal in prilika se ji je zdaj ponudila.

„Veš, kaj Urša! Če mi ga daš, pobrala boš lahko vse tisto krepelovje tam za grabnom in še par grošev ti dam, samo če mi ga daš in če je res, da me ne more nobeden videti, če ga nosim (seme) v škornjih.“

„Tisto, tisto pa že da!“ pravi Urša. „Nobeden te ne vidi, ako ga imaš pri sebi, če bi tudi v nedeljo popoldan na sredi oštarije stal. Samo tisti te lahko vidi, katerega sam hočeš, da te sme videti, drugi pa ne. To jaz dobro vem, prav dobro. Verjemi mi.“

(Konec prihodnjič.)

bi svoj prislužek ne izgubil, kakor nekateri liferanti pri gospodarski zadruzi v Sinči vesi, dasi v resnici ni jud, ampak prav izboren kristjan, ki le ne more trpeti, da se Vi in pa Vaša klika vtikate v posvetne reči in politiko, namesto, da bi spolnjevali to, kar Vas je Jezus Kristus učil. Menite li, da bi se Vam gosp. France pristojalo, če bi Vi v roke vzeli vajeti in bič ter konjiča pognali v dir? Ste li vže kedaj čitali imenitno povest „o Zgubljenem Bógu? Če ne, prosite našega dopisnika, da Vam posodi eksemplar te povesti ima jih še par na razpolago, v založbi je pa že četrti ponatis pošel. V tej povesti je tudi nek gospod Vaše pasme z „birtahom“ sličen posel opravljal, poleg tega pa še na „štangi“ svoja „kunštna vretena predstavljal dokler mu nise hlače poknile, katere je potem stacunsko dekle kar na njem zakrpala ter ga pri tem z iglo nekam vvodila, in par kapljic rudeče krvi na svoje rokavce vjela. Vsaj tako v povesti. — Tedaj le „korajža pa šneid“ vsaj sami pravite, da „gliha vkljup štriha.“ K koncu Vašega brezmiselnega dopisa pa imenujete našega dopisnika nesramnim obrekovalcem. Zakaj pač? Menda samo zato, ker Vam je enkrat resnico povedal. O naskoku na Vašo blagoslovljeno osebo niti govora ni, še manj pa o organistu, katerega le toliko poznamo, da jo sem in tja v cerkvi z orgljami čisto „folš“ zavozi. — Povedali smo le, da se v vrtnej hišici glasba goji in ako bi hoteli glasbo kritikovati, bi se Vam g. France gotovo ne bili tako laskavo zahvalili za izredni vžitek, ki ste ga nam s svojimi „Strassenhauer“-ji napravili. Se je li igralo na glasovirji ali harmoniju, je pač vsejedno, igralo se je in to je glavnata stvar. Vsaj Vi gosp. France Uranšek sami pripoznavate „da se je igralo na glasovirji in ne na harmoniju.“ To je pa tudi vse kar smo pisali o Vas g. kaplan. Kaj naj Vam pa še dokažemo? O dokazati in z dokazili podpreti bi se dalo še morsikaj, a za danes Vam še prizanašamo in Vam le toliko na uho povemo, da je bilo pred Vami že mnogo kaplanov tukaj, ko so bili v obče bolj priljubljeni kot Vi. A le-ti niso delali niti poklone proštovi kuharici et comp., niti niso hoteli plešati po njenej piščalki. — Toliko za danes. Da pa ne boste preveč skrbeli, povemo Vam vže zanaprej, da imamo gradiva dovolj in v Vaš prid Vam svetujemo, da se brigajte rajši za Vaš prezvišeni posel, nego za druge stvari, ki ne spadajo v Vaš delokrog, kajti svaka sila do vremena. Tedaj do svidenja prihodnjic.

Junak Muršič od Sv. Benedikta zopet pogorel.

Dne 15. junija vršila se je v Mariboru porotna obravnava proti g. Mravlag-u, županu od Sv. Lenarta in proti uredniku „Marburger Zeitung“ zaradi razžaljenja časti. Tožil ju je g. kaplan Muršič od Sv. Benedikta in sicer zaradi nekega daljšega dopisa izišlega v „Marburger Zeitung“ dne 11. decembra 1900, v katerem je g. Mravlag kot dopisnik omenjenega članka pojasnil delovanje in hujskanje kaplana Muršič-a. Dopis nanašal se je osobito na počenjanje kaplanovo pri Vračko-vem shodu v Št. Lenartu, na nečuveno agitacijo proti „Štajercu“ in druga taka nelepa dejanja, kar smo svoj čas že poročali. Ker so porotniki spoznali, da

so očitanja v onem dopisu odgovarjala resnici, znali so obtoženca nekriva, ju torej oprostili, sod pa obsodilo kaplana Muršič-a na povernitev stroš (O jej!) Radovedni smo, bode li sedaj ta gos miroval ali ne. — Povsod smola in kdor išče „stakne“.

Obsojeni hujščaki. 19. maja vršil se je v Pom klerikalnem shod, ki je imel nalog, proti drugače in lečim ščuvati. Zaradi takega postopanja je celjski kr. okrajno glavarstvo ta shod, ko se je komiščel, razpustilo. Vsled tega razsrjeni in skoz nas duhovnikov vzpodbujeni, začeli so nekateri kmetje razsajati. Pri dne 18. junija v Šmarji se vršeči kazenski obravnavi bili so obsojeni: župnik Kreft na 30 dni ali 3 dni zapora, kaplan Pintarič na 50 kron ali dnevi zapora, kmetje A. Čretnik, A. Bečnik in F. Vodnik na 3, 2, oziroma na en teden zapora. S tem pa ni vse pri koncu, ker baje pridejo še nekatere druge obravnave na vrsto.

Vurberg. Tukajšnjim prebivalcem je prav žal prejšnem župniku, ki je od tod odišel. Spoštovalo je domače ljudstvo in priljubljen je bil tudi pri tukajšnjem Nemcih, katerih se posebno v poletju tukaj pre mnogo nahaja, kajti bil je prijazen proti vsakemu brez razločka narodnosti in vere. Pa s prihodom provizorja, ki bo znabiti tudi tukaj župnik postal, s tukaj izginili mirni časi. Na oratorij so od nekdaj zahajali tukajšni Nemci, učitelji in nekteri starci moži a sedaj je dal provizor okna zabiti, da ne more nikdo v cerkev gledati, a tudi v žagredi nikogar ne trpi, da si so že stari ljudje od nekdaj smeli nobiti. — Tukajšni starci vojaki ali veteranci so imeli 19. maja svojo svečanost ter so g. provizorju plačali za mešo 2 gl. Ko so ga šli fantje za možnarje prosili je sicer posodil, a rekel je, da ti možnarji so v cerkev, pa ne za tako oslarijo. A pri Sv. Barbari je baje rekel, da so veteranci starci biki! Tako tedaj Mi, ki smo cesarju služili, smo osli in biki! Če so veteranci mešo plačali, za koga je tedaj on sv. mešo služil? On bi pač naj pomislil, da voli bôdejo in oskrbitajo. Tu v Vurbergu je že od tega časa kar se tukaj žemlja prodaja, shranjeval prodajalec svoj koš med sv. mešo v mežnarijo, da je zamogel v cerkev iti, a tudi to je prepovedal ta novi gospod. Ker že sedaj tako ravna z nami, kaj bo še le, če res župnik postane? Večen nemir bo, a mnogi bodo izgubili vero pri takem duhovniškem ravnjanju in postopanju. — Briga se tudi mnogo za to, katere časopise kdo čita. Posebno pa mu ne ugaja „Štajerc“, kajti rekel je 18. t. m. v šoli učencem, da tisti, kateri „Štajerc“ čita, ima smrten greh. Ko je moj dečko iz šole prišel, me je vprašal, če je res smrten greh „Štajerca“ brati Jaz sem otroka podučil. Svetujem temu provizorju naj otroke uči Kristusov nauk, a druge reči naj pri miru pusti. Če on otrokom reče, da je greh „Štajerca“ brati, a jaz kot njegov oče ga berem, tedaj si bo otrok mislil, da sem velik grešnik. A ker ga jaz podučim in rečem da to ni res, tako si mora deček misliti, da je veroučitelj lagal. Tako postopanje ne bo priča dobroj dobrih nasledkov imelo. Prečastitega gos-

poda ptujskega prošta, ki imajo pravico pri nas župniku imenovati pa prosimo, da nam ne bi sedanjega provizorja za župnika imenovali, ker potem ne bo miru. V Vurmbergu stanuje razven kmetskih, tudi več gospodskih ljudi posebno pa poletu. Tukaj je treba miroljubnega izobraženega župnika a ne tacega, ki primerja poštene možje z živino.

Od Sv. Jurija v Ščavniki dolini. (Preganjač Štajerca.) Prav dobro si dragi „Štajerc“ v svoji 2. števokrcal tistega klerik-neumnega fanta, Jožefa Štelcer v Kraljovcih, ko si ga takrat opomnil, da naj pazi, da ne bode kedaj ob kakej priliki regimentno v lužo zaštelcal. Res takrat je ponehal tebe preganjati, ter tvoje naročnike sramotiti. Sedaj pa, ko se je k porodu bližal sinček, (Slov. Gospodarja) „Naš dom“, je ta Joško Štelcar začel najhujše hujskati proti tebi, ter je povsod bodisi na polju, travnikih in v vinogradih pri delavcih imel cele govore ter vabil in prigovarjal ljudi, da te naj zavržejo in si raji novo izhajajoči list „Naš dom“ naročijo. Tako je tebe grdo črnil s svojim govorom v pondeljek dne 20. maja v nekem vinogradu v Kočkem vrhu, kjer ga je poslušalo okrog 50 delavcev. Pa takrat jo je Štelcar slabo skupil, ker vsi so stali za tebe dragi „Štajerc“ kakor skalā, ter rekli, da si ti najboljši učenik kmetskega ljudstva. Ti ubogi modri klerik, Jožek Štelcar pa le idi s tistim paglavcem in laži-kljukecom rakom žvižgat! Mi zavedni pametni fantje pa ne bodo nikdar tebe preljubi „Štajerc“ zapustili, ter bodo videli, kdo bode poprej kašo pihali mi, ali Štelcar z novim paglavcem. Za danes dovolj, drugikrat nekoliko več! Stajerčev fant.

„Gospodarjeve“ smešnice. „Sl. N.“ prinesel je od 20. t. m. to le: Iz Maribora se nam piše? Zadnji „Slovenski Gospodar“ prinaša pod rubriko: „smešničar“ slediče duhovito „smešnico“: „Na potovanju: A Zakaj se imenuje štajerski učiteljski časopis „Popotnik“? B Zato, ker popotuje iz tiskarne v tiskarno. A Torej ti tudi nimaš upanja, da bi „Popotnik“ v Celji ostal? B nikakor ne.“ — Kakor se vidi, bode „Slov. Gospodar“ kmalu vse humoristične liste prekosil. Mogoče mu bodo ugajale tudi sledeče smešnice: A Zakaj se imenuje štajerski duhovniški časopis „Slovenski Gospodar“? B Zato, ker hočejo duhovniški povsod Slovencem „gospodariti“. — A Zakaj se „Slovenski Gospodar“ toliko huduje na „Štajerca“? B Ker je Slov. Gospodarju urednik „Korošec“. — A. Zakaj stane „Naš Dom“ na leto samo eno krono? B. Ker več vreden ni. — A Zakaj se imenuje „Naš dom“ sinček „Slov. Gospodarja“? B. Ker je bil „Naš dom“ od „Slov. Gospodarja“ brez madeža spočet. — Zakaj je izšel „Naš dom“ v manjši obliki kakor „Slov. Gospodar“? B. Zato, da si kmetje ne bodo mogli vanj zavijati sira in klobas, kakor v „Slov. Gospodarja“.

Iz kraja takšnega, kjer „Štajerca“ vsak rad ima. Zopet sem primoran en dopis zložiti in ga med naše čitatelje razglasiti. — V prvi vrsti se imam tebi dragi „Štajerc“ za dobre nauke in različne novosti zahvaliti in le želim tudi jaz, da bi že skoraj tednik postal. Poročati hočem tedaj in vse deloma pojasniti razmere, ki se vršijo pri nas. Jaz kot volilni mož,

bil sem dne 20. maja tudi pri volitvi in vseh sejah v volilnem odboru gornjeradgonskem. Jaz sem vse, z ušesi in očmi od začetka do konca zasledoval, a nisem tega ničesar slišal, kar sedaj zopet tisti ljudje govorijo, kateri še zmirom v temo gledajo in našega g. Bračka strašno čertijo ter menijo, da more naš okraj na siromaško palico priti, če bode tako dalje šlo. Klerikalci trdijo, da je odbor lani g. Bračku plačo na 800 kron povišal, letos pa, da mu je daroval (šenkal) kar 1500 kron. Ali ni to grozno? Ne, le malo počakaj dragi bralec, vse ti hočem na kratko razložiti. — Leta 1890, bil je g. Bračko izvoljen kot načelnik okrajnega zastopa. Prejšnji načelnik imel je letne plače 400 gl., ali g. Bračko, kot blaga duša in vedoč da je okraj v velike dolgove zakopan, je od svoje lastne plače vsako leto 100 kron popustil; to je sedaj že za 10 let. Leta 1890 je obljudil prejšnji odbor za zgradbo železnice iz Radgone v Ljutomer 20000 gld. Denarja ni bilo, tedaj so vložili prošnjo na radgonsko hranilnico, naj jim ta dovoli to posojilo. Hranilnica je v to dovolila. Tedaj je bil na novo izvoljen g. Bračko, kateri je dobil povabilo, naj pride po denar v hranilnico, kar pa on ni storil, pač pa presodil, da okraj ni dolžen tega dolga plačati, ker stvar, zadevajoča železnico, ni bila tako izvršena, kakor je bilo pogojeno. Pričela se je toraj pravda, ki je trpela celih deset let in hvala Bogu se za nas najbolje skončala. In komu se imamo za to zahvaliti? gotovo g. Bračkotu. Zatorej mislim, da on teh 1500 kron ni zastonj dobil; v prvi vrsti že zato ne, ker je vsako leto od svoje letne plače popustil 100 kron, kar znaša v desetih letih 1000 kron, v drugi vrsti pa, ker je on pri tej pravdi imel strašno veliko potov in skrbi, katere bi se mu gotovo še z enkrat višjo svoto plačati ne mogle. Pomislimo vendar kakšno je bilo materialno stanje, ko je g. Bračko nastopil kot načelnik. Bilo je več tisoč dolga, a odstotki bili so višji kot sedaj. Sedaj je v teh 10 letih ves dolg plačan, zgradila se je ščavenska 10 kilometrov dolga cesta in prihranjenega je več tisoč goldinarjev denarja, pa tudi mislim, da se vsak lahko prepriča, kateri hodi po naših okrajnih cestah in vidi kakšne so bile prej in kakšne so zdaj. Dragi bralec, ki me osebno ne poznaš, nikar si ne misli, da sem jaz kaki večji njegov prijatelj. Jaz sem v okrajnem odboru že tudi proti njemu glasoval, dokler sem bil še slep, ali sedaj sprevidim, da je vse prav, kajti njegovo delo se hvali samo. Ravnokar mi je prišlo na uho, da se je neki nesramen dopisnik v „Domovini“ na dolgo in široko spravil nad Bračkota in njegovo delovanje. Takega dopisuna ni več prištevati človeški družbi, ta je v naših očeh, ki Bračkota poznamo, nesramen obrekovalec, lažnivec in lopov. — Konečno še nekaj: „Gospodarjev pankert“ po domače „Naš Dom“ prinesel je od murskega polja nek lažipoln dopis, v katerem če svoje krompirjevce nalagati, da so Štajerčevi naročniki samo tisti, kateri so svoje premoženje skoz pijanje zavrali. Studi se mi take bedanje poslušati, še manj pa na nje odgovarjati, le toliko rečem „Štajerčevim“ naročnikom na ljubo, da mnogo

mnogo bogatejših in zavednejših naročnikov ima „Štajerc“ sam, kakor pa vsi oni lažnjivi kljukeci skupaj. — Z bratskim pozdravom. — Posestnik i. t. d iz Janišberga.

Zunanje novice.

Strašna drama na morju. Avstralski listi poročajo, da je zadel nedavno parobrod, ki se je vozil iz Manile v Singapore, ob morsko pečino, ter se je razbil. Na parobrodu je bilo 17 ljudi, kateri so se rešili v dva čolna. Manjši čoln s peterimi ljudmi je takoj izginil v valovih, a drugi z desetimi možimi, kapetanom in krmarjem je begal dolgo časa po morju. Popotnikom je zmanjkalo hrane; jedli so morsko travo, grizli podplate svojih čeveljev in celo les. 25. dan tega strašnega potovanja je pa nakrat planil neki mornar na krmilca ter mu je razklal glavo, potem je začel jesti svojo žrtev. A drugi so mu iztrgali truplo iz rok in ga zagnali v morje. Naslednjega dne je hotel zaklati dotični mornar kapetana, a drugi so ga urno zgrabili ter ga ubili. Dva sta zblaznela, kapetan je 30. dan umrl od glada. Drugi so ali zblazneli ali poskakali v morje, samo dva sta se rešila. Čoln je namreč naposled došel k otoku Doubi, kjer so prebivalci sprejeli že skoro onemogla nesrečneža. Tu sta ostala tako dolgo, da sta ozdravela, potem sta se odpeljala domov.

Smrt pri zaročni pojedini. Z Dunaja se poroča, da so v Süssenbrunnu ob severni železnici slavili zaročko hčerke gostilničarke Terezije Schlederer s sinom župana Schöpfleiterja. Zaročenčevi starši so bili proti zvezi, in niso prisostovali zaroki. Med tem ko so se gostje zabavali, pili in peli, sta zaročenca izginila brez sledu. Našli so ju na polju mrtva. Ustrelila sta se.

Vsa obitelj zastrupljena. Ciganski kapelnik Josip Totzauer v Titelju je kupil 15. t. m. popoldne od neznane srbske kmetice dva litra mleka ter ga dal piti svojim otrokom. Kmalu pa se je radi silnih bolečin v drobu začela vsa obitelj valjati po tleh. Poklicali so zdravnika, ki je dognal, da so otroci zastrupljeni. En otrok je umrl, a tudi drugi so nevarno bolni ter bodo morda umrli. Srbsko kmetico so dobili in zaprli. Dognalo se je, da je bil v mleko padel pajek, ki ga je zastrupil.

Smrt med poroko. Polkovnik Fr. Hein v Brašovu se je te dni hotel oženiti z gdčno Zahirczko. Med poročnim obredom pred oltarjem pa se je nakrat zgrudil in umrl. Zadela ga je od razburjenja kap.

Gospa Louis Botha je tako imenitna žena. Poznajo jo v Natalu prav tako kakor v Transvaalu, kjer je stanovala s svojim možem, in sicer v Vryheidu, na meji dežele Zulov. V Bothovi hiši se je zbirala vedno vsa burska inteligencia; ta nad vse gostoljubna hiša je bila vedno vsem vzor mirnega, prijetnega življenja. Gospa Botha govori prav tako angleški kakor svoj materin jezik. Ko je otvoril lord Roberts bolnico v Pretoriji, občudovale so vse Angležinje ljubeznivo in duhovito gospo Botha in njeno prijateljico gospo Mayer,

ženo burskega generala. Gospa Botha je prav junaška kakor njen mož. Stopala je smelo pojiščih, kjer so žvižgale krogle okrog nje.

Smrt briganta. Zopet je poginil velik italijanski bandit, imenom Bulai, imenovan Musolino II, ki skrival v okraju Arezzo. Ko je bil star 20 let, je sečal duhovniško semenišče v Citta Castellu. Njegovo največje hrepenenje je bilo, da postane duhovnik prej. Toda hudobne intrige so povzročile, da ga ni hotel posvetiti. Jezen je stopil pred škofa ter osorno: „Vaša svetlost me naj ali posveti za duhovnika ali pa grem v gozde ter postanem ropar!“ Škof mu nato pokazal vrata. Bulai pa je šel in napisal bogoslovni spis, poln duha in izredne dialektike naperjen proti vsem. Potem je šel v gozd in postal bandit. Leta in je požigal, ropal in moril po deželi. Bali so se povsod, in karabinerji so ga lovili kakor divjo živo. V stiski se je končno zatekel v močvirje Patena. Prebežal je k nekemu vaškemu duhovniku lačen in jen, ter prosil da se ga usmilijo in ga skrijejo. Duhovnikova sestra ga je najprej skrila v malo loži, potem pa je šla klicat karabinerje. Ti so vdrli v ložo ter po hudem boju Bulaija ustrelili.

Strašen zločin. „Agram Tagblatt“ poroča sled strašni dogodek iz okolice Knina v Dalmaciji. Nekmet, česar imena list ne imenuje, je gnal pred seboj katerimi dnevi s svojo hčerjo na trg dva vola, kateri je prodal za 250 gld. Na poti domov pa je izrabil denar svoji hčeri, da ga spravi, ter ostal slučaj nekaj korakov zadej. V tem trenotku so napadli in znani lopovi kmeta ter zahtevali denar. Mož je zadeval, da ga nima, a roparji so ga davili tako dolgo, da je izdihnil. Hči je tekla prestrašena po cesti dalje ter vsa zasopljena in smrtno utrujena pribegla do neke koče, kjer je prosila tam bivajočo žensko, naj jo skrije. Ženska jo je navidezno skrila ter rekla, naj ostane tudi ponoči pri njej, češ, da v tem ni varno hoditi domov. Ali morilci in roparji so bili baš stanovalci tiste koče, in dotična ženska je bila že njimi v sorodu. In roparji so se vrnili domov ter sklenili, da dekle po voči umore. Dekle je šlo spet v posteljo k hčerki enega izmed roparjev. Legla na desno stran. Ponoči pa je roparjeva hčerka vsta in šla pit vodo. Vrnivši se, se je vlegla na desnijo tujko pa se je pomaknila na levo. Kmalu nato začula v temi korake; prišli so roparji ter zgrabili roparjevo hčer, ker so mislili, da leži ondi tujka. Roparjevo hčer so zadavili in jo vrgli v peč. Med tem so roparji po obleki iskali denar, pa je tujka srajci pobegnila ter ušla. Srečala pa je orožnike in finančno stražo ter jim ovadila vse. Orožniki so pa zgrabili in odvedli v zapor. Takrat šele so zapazili lopovi, da so umorili in zadavili domačo hčer in ne tujke.

Zeno sesekal. V Bruslju je agent neke banke Demez, umoril svojo 30-letno ženo ter jo sesekal in majhne kosce. Demez in njegova soproga sta prisostvovala pred dvema mesecema iz Verviersa v Bruselj. Prepričala in pretepelata sta se vsaki dan. Od prejšnje svinete pa ni nikdo v hiši opazil gospo Demez. Redarstvo